

Psalm 103:1-4 en 8-13

Gods weldaden

1 de opsomming

2 de lofprijzing

3 de blikrichting

Gemeente,

Als zondagmorgen deze verzen gelezen worden is de bediening geweest. Het formulier is gelezen, de nodigingen zijn uitgegaan, de instellingswoorden zijn gesproken, het brood dat wij breken is de gemeenschap met het lichaam van Christus, neemt, eet, gedenkt en gelooft dat het dierbaar lichaam/bloed van onze Heere Jezus verbroken/vergoten is tot een volkomen verzoening van al onze zonden, brood en wijn zijn rondgegaan, de Schrift is gelezen en het Psalmvers is gezongen. En dan gaat het formulier ons voor in dankbaarheid en verheerlijking. De lofprijzing uit Psalm 103, de belijdenis vanuit Romeinen 5 en 8, en het dankgebed.

Dan valt op dat het formulier dat allereerste, die lofprijzingen doet met woorden uit de Bijbel Zelf. Letterlijk overgenomen uit Psalm 103. De HEERE heeft Zijn hart geopend en een stroom van zegeningen geschonken. Als waterval uit de hoogte. En dan stroomt dat water verder in het kanaal van Psalm 103. Zo dicht bij de bron reiken Bijbelwoorden perfect aan wat je voelt, ervaart, ontvangt. Om onder woorden te brengen wat je ervaart van God heb je soms eigenlijk geen woorden, zeker geen woorden uit het dagelijks leven. Die schieten te kort. Maar juist dan reikt God Zelf woorden aan die het mogen vatten en doorgeven. Woorden om te kennen te geven wat God geeft en te ervaren geeft. Andersom is dat ook zo. In de diepste diepten van het geestelijk leven, als je God zo ver voelt, zo aangevochten wordt, zo radeloos bent en hopeloos voelt, dat je niet weet wat en hoe je het zeggen moet: ook dan is het zo goed om Psalmen te kennen. Die je woorden geven om je gevoelens te uiten. Bijv. Psalm 116 Banden des doods hebben wij omvangen angsten der hel hebben mij getroffen, ik vind benauwdheid en droefenis. Ja, zeg je dan, dat is het nou precies, zo is het.

Daarom gemeente: ken Schriftgedeelten en vooral Psalmen uit je hoofd! Het is het kanaal om het water op te vangen uit Gods hart en je eigen hart. Om te verwoorden wat de Heere geeft of wat de nood is die

je hart ervaart. Net als het avondmaalsformulier. Daarom zijn deze woorden van Psalm 103 de tekst voor vanavond.

Centraal in deze verzen staan vers 3 en 4. Over de weldaden die de HEERE geeft. Hij vergeeft, geneest, verlost en kroont. Dan moeten we deze verzen allereerst in het goede kader zetten. Psalm 103 is immers niet gedicht met het oog op het Heilig Avondmaal, of met het oog op het Pascha. Psalm 103 is gedicht om aan te geven Wie de HEERE is. Wat God in Christus doet. Hij schenkt die weldaden. Het Heilig Avondmaal op zich schenkt die weldaden niet. Het Heilig Avondmaal betekend en verzegeld dat deze weldaden in Christus ons geschonken zijn. Zoals een trouwring het huwelijk niet voltrekt. Je wordt geen man of vrouw van iemand door een ring aan te doen. Maar als je getrouwd bent, dan is de ring een bevestiging en verzegeling daarvan. Het Heilig Avondmaal is de vergeving, de genezing, de verlossing, de kroning niet, maar is er een bevestiging en verzegeling van.

1 de opsomming

Bevestiging en verzegeling van wat God doet. Wat de HEERE in Zijn Zoon doet. Vier dingen. Vier schatten uit de mand van Gods heil. De eerste: Die al uw ongerechtigheden vergeeft. Dat doet God! Ongerechtigheden zijn overtredingen van de wet. Daar zit altijd iets van belediging achter. En dat is erg. Kijk, als je iemand terwijl je met hem praat een klap in zijn gezicht geeft en hij bloedt uit zijn neus en moet naar de dokter, dat kun je vergoeden, betalen: de doktersrekening. Maar de belediging ervan, het gevoel van gekrenkt te zijn, dat is daarmee niet weg bij die ander. Nu, wij kunnen het eerste nog niet eens bij God: de schuld betalen van onze overtredingen. Want die is eeuwig. Maar God is ook beledigd, gekrenkt. En dat gaat diep!

Maar hij vergeeft. Dat betekent: Hij vergeet. Vergeven is bij God vergeten. Hij vergeet wat ik Hem aandeed. Het grievende, het krenkende. Hij vergeet het. Hij weet er niet meer van. Hij zegt nooit: dat is nu al de derde keer, de tiende keer, de honderdste. Hij is het vergeten. Als had ik nooit zonde gehad of gedaan. Dat is wat God doet: vergeven! Al uw ongerechtigheden: ook die waarover ik nog wel eens tob: wat ik toen gedaan heb, zo erg, zo diep. Elke dag nog te merken in de gevolgen. Eigenlijk raak je het niet kwijt. Al, al uw ongerechtigheden.

En genezen. Al uw krankheden. Dat omvat alles: gaat dieper dan ziekten. Want het omvat ziekten, lichamelijke krankheden. Maar ook psychische krankheden, zwakten: depressie, angst, piekerzucht, zwakte. En ook geestelijke krankheden. Krank van liefde bijv.: verlangen naar God en heimwee. Je van God verlaten voelen. Krankheid van twijfel en

moedeloosheid, krankheid van aanvechting en wanhoop, zwakte in het vertrouwen, in het hopen, in het uitzien. Hij geneest. Al uw krankheden. Keer op keer. In dit leven en in het toekomstige. Helemaal, volkomen. Vergeven, genezen.

En verlossen. Die uw leven verlost van het verderf. Verderf dat is de dood, maar dan in zijn diepste betekenis. Als ontbinding van het lichaam. Maar ook als eeuwige dood. Als verderfenis van ziel en lichaam beide in de hel. Omdat wij de satan zijn toegefallen. In zijn kasteel gevangen zijn. En door hem bewaakt worden. Verderf: op weg naar graf, ontbinding, eeuwige dood, hel. Die uw leven verlost. De Heere Jezus heeft gestreden tegen de duivel. Is zijn kasteel binnengekomen door de schuld te voldoen en onttrekt zondaren uit zijn heerschappij. Maakt levend, brengt tot geloof, geeft bekering. Bij het sterven verlost Hij de ziel voorgoed uit satans invloed en bij Zijn wederkomst verlost Hij mijn lichaam uit de staat der ontbinding. Hij verlost. Vergeven, genezen, verlossen.

En kronen. Kronen met goedertierenheid en barmhartigheden. Kronen komt van omringen. Aan alle kanten beschermen. Gods goedertierenheid, trouw die aan alle kanten omringt, bewaakt. Gods barmhartigheid, ontferming die aan alle kanten omringt, beschermt, helpt. Want van alle kanten komen de gevaren: verzoeking, verleiding, verdrukking, aanvechting. Maar met trouw en ontferming omringt de HEERE. Hij bewaakt en beschermt me. En kroont. Daar zit iets in van overwinning. Een kroon kreeg men als men de wedstrijd had gewonnen. God kroont mij. Geeft de overwinning. Duizend keren op een dag wil satan mij vellen, het geloof laten bezwijken, de hoop de bodem indrukken, de liefde wegnemen, de volharding tegenhouden. Maar God kroont, schenkt de overwinning. Ik geloof nog steeds. Elke dag dat ik weer geloof is overwinning op de duivel. Omdat God kroont. Eens eeuwig kroont. Volkomen overwinning geeft.

Vergeving, genezing, verlossing en kroning. Dat geeft de HEERE. Dat is in Jezus Christus te vinden. Zo wordt Hij ons verkondigd. Komt tot Hem. Waarmee dan? Met ongerechtigheden, met krankheden, met verderf, met een hulpeloze ziel. Als Christus vergeeft, geneest, verlost en kroont, dan vraagt Hij om ongerechtigheden. Hebt u die? Dat u God gekrenkt hebt, gegriefd? Zo smaad gedaan en beledigd? Dat maak ik nooit meer goed. Hij vraagt om krankheden: hebt u die? Dat uw ziel

twijfelt, mismoedig is, bezwaard, verslagen, hulpeloos en te zwak om dat te bestrijden, te veranderen? Hij vraagt om uw verderf: dat satan zoveel invloed heeft, dat je zo onder de plak zit bij hem, dat hij je terugtrekt en vasthoudt. Hij vraagt om uw ziel die u niet beschermen kunt, hij vraagt om uw geloof en hoop die u niet overeind kunt houden.

Daar vraagt Hij om. Dat mag u meebrengen. Hebt u dat alles? Ongerechtigheid, krankheden, verderf en een hulpeloze ziel. Hebt die zoveel, zozeer dat u er zelf geen raad mee weet? Dat u er zelf geen doen aan vindt? Dan zult u komen tot Jezus Christus. Bij Hem is vergeving, genezing, verlossing, kroning. Kom tot Jezus Christus. Gebeurt dat in de voorbereidingsweek? Is dat de rode draad, loopt het daar op uit? Die worden genodigd tot de tafel. Die allen wil de HEERE zien aan Zijn heilig Avondmaal.

2 lofprijzing

En het Heilig Avondmaal bevestigt en verzegelt al deze weldaden. Het Heilig Avondmaal Het Heilig Avondmaal betoont en verzegelt vooral dat deze weldaden er zijn dankzij het lijden en sterven van Christus. Elke keer dat Hij vergeeft, geneest, verlost en kroont is te danken aan Zijn verbroken lichaam en verbroken bloed. Waarmee Hij de ongerechtigheden verzoende. Gods toorn droeg en op Zich nam. Waarin Hij de krankheden droeg alleen. Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen. In Gethsemané met name. Toen Zijn ziel kermde en schreeuwde. Hij is het verderf ingegaan: de eeuwige dood, die ik anders had moeten sterven, de Godverlatenheid. Hij is verlaten door God: geen goedertierenheid en barmhartigheid omringde Hem, Hij werd totaal verlaten, aan Zichzelf overgelaten. Omdat Hij, daarom is er voor mij: vergeving, genezing, verlossing en kroning.

Dan, dan mag je inderdaad Psalm 103 wel zingen. Loof de HEERE! O HEERE wat bent U goed, wat bent U te prijzen, te verheerlijken tot in eeuwigheid! Kijk, wij lezen Psalm 103 wel eens, en dat is een goede gewoonte, bij een verjaardag, of bij een jubileum. Goede gewoonte. Als we maar bedenken dat het in deze Psalm om veel meer gaat dan een levensjaar of huwelijksjaren. Je kunt ook een verjaardag hebben en een jubileum, maar vreemd zijn aan deze weldaden. Andersom gaat erom om op je verjaardag op je jubileumdag vooral stil te staan bij deze weldaden. Loof de HEERE. En zeker op de avondmaalszondag. Loof de HEERE! Loven is dat het spontaan in je opwelt. En dat je het alleen maar uitent kunt door te zingen. In je hart, met je mond. Als een fontein. Daar

staat druk op. Je met er je vinger opleggen om het tegen te houden en dat houd je ook nog niet lang vol, want die druk wordt te groot. Loven.

Daar gaat het om. Hem te eren, te loven. Alle weldaden die ik ontvang, ook aan Zijn tafel, zijn middel. Middel tot Zijn lof. De weldaden zijn nooit het einddoel. Maar de lof van God, de verheerlijking van Zijn Naam. Dat straalt ook wat uit naar onze omgeving, kinderen, ouders.

Alleen, nu wordt het tijd om eens naar iemand van u te luisteren. Iemand die zegt of denkt: was het maar zo bij me als ik van de tafel kwam. Dat dat in mij opwilde. Was dat maar zo. Maar als ik van de tafel ben gegaan dan welt er wel eens teleurstelling in me op. Was dit het nu, ik werd zo afgeleid, het bleef zo op afstand. Is het wel eens zo dor en doods en zonder gloed. Welt juist wel eens verwarring in me op. Twijfel: heb ik er wel goed aan gedaan. Dan welt niet Psalm 103 in me op, ben ik niet op die toonhoogte.

Laten we goed lezen: David zegt: loof de HEERE, mijn ziel..... Loof de HEERE. Wat doet hij dus? Hij spoort zichzelf aan. Hij spreekt zijn ziel, zijn innerlijk aan,: toe nou, blijf niet achter, blijf niet lauw en loom, maar loof de HEERE nu toch! Blijkbaar welde het ook in Davids hart niet vanzelf op, integendeel. Het bleef achterwege, daarom zegt hij: loof de HEERE mijn ziel. Wie herkent dat? Of bent u tevreden over uw dankbaarheid? Geeft u zichzelf voor dankbaarheid en lofprijzing wel een voldoende? Zo blind voor wat God waard is, zo blind voor het gebrek en het holle van je lofprijzing? Of komt u er steeds meer achter: ook dankbaarheid is mij niet eigen. Ook dankbaarheid smooit in mijn lome hart. Als water dat wegzinkt in het woestijnzand. Loof de HEERE, mijn ziel. Want mijn ziel is zo traag, zo lui, zo loom. Als een luie ezel, zegt Calvijn. Die 100 kilo achter zich aansleept. Zodra hij loopt, geeft hij het maar weer op, want het is weegt te zwaar. Laat het erbij zitten. Zo is nou mijn ziel. Daarom: loof de HEERE mijn ziel. Kent u dat heilig je zelf onderhanden nemen? Jezelf aansporen. Want mijn dank en lof blijft zo achter.

Vergeet geen van Zijn weldaden. Die zijn er zoveel. Telkens weer. Letterlijk staat er: God is vergevende van onze ongerechtigheden, de genezende van onze krankheden, de verlossende van ons verderf, de kronende van ons leven. Hij is daar altijd maar weer mee bezig.

Dagelijks, van minuut tot minuut. Als je toch eens bedenkt hoe vaak Hij al vergeven heeft, hoe vaak Hij al genezen heeft, hoe vaak verlost, hoe vaak gekroond, beschermd, bewaard. Zo vaak als ik gezondigd heb, zo vaak als ik zwak ben, als ik in gevaar ben, zo vaak heeft Hij vergeven, genezen, verlost en gekroond en zal Hij dat nog doen! Kon ik Hem maar loven naar Zijn weldaden. Was mijn lof maar vol zoals Zijn weldoen vol

is. Altijd durend zoals Zijn weldaden altijddurend zijn. In mijn dankbaarheid voel ik voortdurend hoe groot mijn ondankbaarheid nog is.

4 blikrichting

a) In de hoogte

In vers 8 worden vier eigenschappen van de HEERE genoemd. De HEERE is barmhartig, genadig, lankmoedig, groot van goedertierenheid. Barmhartig: bewogen met ellende, nood. Met innerlijke ontferming bewogen als Hij ellende ziet. Tot hulp gereed, koste wat het kost. Zijn Eigen Zoon. Dan nog! Genadig: Letterlijk is dat de hulp die een moederdier biedt aan haar pasgeboren jong. Dat is hulpeloos, reddeloos, maar het moederdier buigt zich erover heen en redt en geeft te eten. Daar komt bij het element van schuld, onverdiend. Wij zijn geen pasgeboren dier in hulpeloosheid, wij zijn een veroordeelde misdadiger die gevangen zit. Maar God biedt hulp. Haalt eruit. Onverdiend. In Zijn Zoon. Lankmoedig: God verdraagt zoveel. Zoveel zonden zonder er een eind aan te maken. God wacht zolang met Zijn toorn, zolang. Pas als je alle nodigheden en oproepen hebt veracht, pas dan straft Hij. Maar Hij wacht daar zolang en zo graag mee. En Hij biedt genade in. In Zijn Zoon. Hij is groot van goedertierenheid. Trouw. Hoe ontrouw ik ook ben, hoe vaak ik geestelijk overspel pleeg: Hij is trouw en blijft trouw. Zo is God. En omdat Hij zo is, daar vergeeft, geneest, verlost en kroont Hij. Dus dit is de bron van de weldaden in vers 3 en 4. Dat wil zeggen dat ik Hem niet zo hoeft te maken. Dat ik Hem zo niet heb gemaakt door mijn ernst of verdiensten. Zo is Hij. Puur vanuit Zichzelf vergeeft, geneest, verlost en kroont Hij.

Het is dus geen kwestie van solliciteren. Bij solliciteren moet je iets hebben waardoor je je onderscheidt van anderen. Want er solliciteren er zoveel, dus in je brief, in je cv, in je persoonlijkheid, in je ervaring moet iets zitten waardoor je eruit springt, je onderscheidt van de rest. Maar in Gods Koninkrijk is het anders: dat was er niet. Dat leer je steeds weer: in niets onderscheidde ik me van de rest. In niets. Niets vromer, ijveriger, ernstiger dan alle anderen, even verdorven, verkeerd, hardnekkig, tegenstrevend als ieder ander. Iets waarmee ik me onderscheidde was er niet en....Evangelië: dat hoeft ook niet. Ik hoeft God niet barmhartig, genadig, lankmoedig, goedertieren te maken, Hij is het al. En als ik me in niets kan onderscheiden, niets kan doen om de aandacht op mij te vestigen.....dan hoeft dat ook niet. Hij is het al! Voor goddelozen, vijanden, schuldigen. Loof de HEERE, mijn ziel!

En dan vier dingen die Hij niet doet. Wij hebben wel eens vragen bij wat de HEERE wel doet. Aan beproevingen, kastijdingen, slagen. En dat mag op zich ook. Maar let er eens op wat Hij niet doet:

Niet altoos twisten: beschuldigen, aanklagen. Niet altoos. Hij begint ermee: aanklagen, beschuldigen, benauwen, angstig maken, maar zodra ik beken en belijd stopt Hij ermee.

Niet eeuwig de toorn behouden. Zodra ik tot Jezus vlucht is Zijn toorn weg. Gestild, over. Vindt Hij in gunst en niet in wraak Zijn lust.

Niet doet niet met ons naar onze zonden. Dan zou Hij ons tijdelijke en eeuwige straffen. Maar dat doet Hij niet. Hij handelt naar Zijn barmhartigheid.

Niet vergeldt Hij ons naar onze ongerechtigheden. Naar de beledigingen die wij doen. Maar naar Zijn barmhartigheid.

Dat doet Hij niet. Stel je voor, even, dat Hij dat wel zou doen: blijven beschuldigen en aanklagen. Altijd door. Blijven toornen, tot in eeuwigheid. Doen naar onze zonden: die tijdelijk en eeuwig straf verdienen. Vergelden naar onze ongerechtigheden. Slaan zoals wij Hem slaan. Laten roepen zoals wij Hem laten roepen. As Hij dat toch allemaal wel zou doen..... Gedaan had. Als je toch vreemd aan Christus bent, als je toch geen Borg en Middelaar hebt....dan zal Hij dit allemaal wel doen, eeuwig beschuldigen en benauwen, beangstigen, eeuwig toornen, naar je zonden en ongerechtigheden doen en vergelden en wraak nemen. Als je toch buiten Jezus bent.....en blijft.....

Gekomen tot Christus, genodigd aan Zijn tafel, mag ik bevestigd krijgen: niet, niet, nooit. Daarvan verlost, daarvan gered. Loof de HEERE, mijn ziel! Wie zou Hem dan niet vrezen? Dat is precies waar het zondagmorgen over ging: komen tot Jezus met vertrouwen en in verootmoediging. Dat is: de Heere vrezen. Door inkeer teruggekeerd tot God in Jezus. In de armen van Jezus is de verootmoediging het diepst: wat heb ik U gedaan, alweer, en zo erg en tegen zoveel liefde. En het vertrouwen wordt versterkt door de blijken van Gods trouw. Verootmoediging en vertrouwen: dat is de HEERE vrezen.

En dan naar de toekomst toe drie vergelijkingen: Zo hoog de hemel is boven de aarde. Zo hoog. We weten pas echt hoe groot die afstanden in het heelal zijn. Zo hoog is Gods trouw, goedertierenheid. Om van te duizelen. Overweldigend, al mijn ontrouw overstijgend.

Zo ver het west verwijderd is het van oosten. Zo ver doet Hij onze overtredingen van ons. Keer op keer. Je vindt ze niet meer terug. Als had ik zelf gedaan al wat Jezus had gedaan. Alle gehoorzaamheid volbracht en alle gerechtigheid vervuld. Als had ik dat zelf gedaan.

En als een vader, een goede vader, voor Zijn kinderen, zo is de HEERE voor die Hem vrezen. Als een vader, die zegt als zijn kind ziek is: ik wou dat ik het had en kon overnemen. Die als zijn kind sterven moet, zegt: kind, ik wilde dat ik kon sterven en dat jij nog kon blijven leven. Maar dat kan ik niet. Maar de HEERE kan het wel. Hij kan wel overnemen en wel sterven voor Zijn kind. En Hij bezegelt het aan Zijn tafel. Loof de HEERE, mijn ziel!

Wat een wonder als je daar mag zitten. God geve ons een gezegende avondmaalszondag.

Amen